

»Mladi za napredek Maribora 2019«

36. srečanje

»LAJF« V ŠOLI

Raziskovalno področje: **Sociologija**

Raziskovalna naloga

Avtor: LEA DERMOTA

Mentor: MARJETKA BUNFORD SELINŠEK
Šola: OŠ FRANCETA PREŠERNA MARIBOR

Število točk: 134

Mesto: 5

Priznanje: bronasto

Maribor, februar 2019

»Mladi za napredek Maribora 2019«

36. srečanje

»LAJF« V ŠOLI

Raziskovalno področje: **Sociologija**

Raziskovalna naloga

Maribor, februar 2019

KAZALO

POVZETEK	6
ZAHVALE.....	6
1. VSEBINSKI DEL.....	7
1.1 UVOD.....	7
1.2 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA IN VPRAŠANJ	7
1.3 PREDSTAVITEV NAMENA IN CILJEV.....	7
1.3.1 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE:	7
1.3.2 CILJI RAZISKOVALNE NALOGE:.....	8
1.4 PREDSTAVITEV HIPOTEZ	8
1.5 METODOLOGIJA	9
1.5.1 Zbiranje virov	9
1.5.2 Anketiranje	9
1.5.3 Podatki o vzorcu.....	9
1.6 PREDVIDEN IZTEK DOGODKOV	9
2. TEORETIČNI DEL.....	10
2.1 KAJ SPLOH SO MEDSEBOJNI ODNOSSI?	10
2.2 ODNOSI MED UČENCI IN UČITELJI.....	11
2.2.1 ODNOSI V RAZREDU.....	11
2.2.2 ODNOS: UČENEC – UČENEC.....	12
2.2.3 ODNOS: UČENEC- UČITELJ.....	13
2.3 DOLŽNOSTI	14
2.3.1 DOLŽNOSTI UČENCA	14
3. VRSTNIŠKO NASILJE	16
3.1 KAJ JE VRSTNIŠKO NASILJE?	16
4. REZULTATI ANKETNIH VPRAŠALNIKOV	19
4.1 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE	19
4.2 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČITELJE	37
5. ZAKLJUČEK Z RAZPRAVO.....	48
6. DRUŽBENA ODGOVORNOST	49
7. SKLEP	50
8. VIRI IN LITERATURA.....	51

9. VIRI SLIK:	52
10. PRILOGE	54
10.1 Priloga 1: Anketni vprašalnik za učence	54
10.2 Priloga 2: Anketni vprašalnik za učitelje	56

KAZALO SLIK

Slika 1: Učenka v šoli, avtor Miran Peterman.....	10
Slika 2: Medsebojni odnosi, avtor zaposlitev.info	10
Slika 3: Razred, avtor show.hr	11
Slika 4: Skupina/družba, avtor ni znan.....	12
Slika 5: Učenka – učiteljica; avtor aktivni	13
Slika 6: Učitelj poučuje, avtor ni znan	15
Slika 7: Vrstniško nasilje, avtor ni znan.....	18

KAZALO TABEL

Tabela 1: Spolna opredeljenost	19
Tabela 2: Razumevanje razreda z učitelji	20
Tabela 3: Razumevanje z učitelji, ki te učijo	21
Tabela 4: Vzrok razumevanja z učitelji.....	22
Tabela 5: Vzroki nerazumevanja z učitelji.....	23
Tabela 6: Uspešnost razreda pri opravljanju razrednih dolžnosti.....	24
Tabela 7: Mnenje o vključevanju v aktivnosti razreda, ki ga obiskuješ	25
Tabela 8: Priljubljenost v razredu	26
Tabela 9: Vzroki za priljubljenost.....	27
Tabela 10: Pogostost nasilja v razredu	28
Tabela 11: Doživljaj z nasiljem.....	29
Tabela 12: Opis nasilnih dejanj	30
Tabela 13: Najpogostejše vrste nasilja	31
Tabela 14: Moja reakcija ob srečanju z nasiljem	32
Tabela 15: Učitelji opazijo nasilje.....	33
Tabela 16: Učiteljeva reakcija na nasilje.....	34

Tabela 17: Učiteljeva pomoč žrtvi	35
Tabela 18: Utemeljitev odgovora o učiteljevi pomoči žrtvi	36
Tabela 19: Pogostost vključevanja učencev v učne aktivnosti v razredu	37
Tabela 20: Stopnja socializacije otrok	38
Tabela 21: Vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.....	39
Tabela 22: Res je, vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.....	40
Tabela 23: Ni res, da vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.....	41
Tabela 24: Opaznost nasilja v razredu	42
Tabela 25: Vzroki za nasilje.....	43
Tabela 26: Najpogostejše vrste nasilja	44
Tabela 27: Reakcija učiteljev ob soočanju z vrstniškim nasiljem	45
Tabela 28: Mnenje učiteljev o učencih s katerimi sodelujejo	46
 Graf 1: Spolna opredeljenost.....	19
Graf 2: Razumevanje razreda z učitelji	20
Graf 3: Razumevanje z učitelji, ki te učijo	21
Graf 4: Vzrok razumevanja z učitelji	22
Graf 5: Vzroki nerazumevanja z učitelji	23
Graf 6: Uspešnost razreda pri opravljanju razrednih dolžnosti	24
Graf 7: Mnenje o vključevanju v aktivnosti razreda, ki ga obiskuješ	25
Graf 8: Priljubljenost v razredu.....	26
Graf 9: Vzroki za priljubljenost	27
Graf 10: Pogostost nasilja v razredu	28
Graf 11: Doživljaj z nasiljem	29
Graf 12: Opis nasilnih dejanj	30
Graf 13: Najpogostejše vrste nasilja.....	31
Graf 14: Moja reakcija ob srečanju z nasiljem.....	32
Graf 15: Učitelji opazijo nasilje	33
Graf 16: Učiteljeva reakcija na nasilje	34
Graf 17: Učiteljeva pomoč žrtvi.....	35

Graf 18: Utemeljitev odgovora o učiteljevi pomoči žrtvi	36
Graf 19: Pogostost vključevanja učencev v učne aktivnosti v razredu	37
Graf 20: Stopnja socializacije otrok	38
Graf 21: Vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja	39
Graf 22: Res je, vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.	40
Graf 23: Ni res, da vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.	41
Graf 24: Opaznost nasilja v razredu	42
Graf 25: Vzroki za nasilje	43
Graf 26: Najpogostejše vrste nasilja.....	44
Graf 27: Reakcija učiteljev ob soočanju z vrstniškim nasiljem.....	45
Graf 28: Mnenje učiteljev o učencih s katerimi sodelujejo	46

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sem se osredotočila na obveznosti in obnašanje učiteljev in učencev ter na vrstniško nasilje. Zanimalo me je, zakaj v šoli prihaja do vrstniškega nasilja oziroma konfliktov ter kakšni so zdravi, ustrezni odnosi med učenci ter učitelji. Sestavila sem dva anketna vprašalnika. Prvi anketni vprašalnik je bil namenjen učenkam in učencem ter njihovem pogledu na življenje v šoli. Drugi anketni vprašalnik je bil pripravljen za zbiranje učiteljskih mnenj o njihovem sodelovanju z učenci, opažanju, pogostosti in vzrokih nasilja ter njihovih odzivih na nasilje. Z rezultati anketnih vprašanj sem lahko potrdila ali zavrnila hipoteze, ki sem jih sestavila in bolje razvila vsebino raziskovalne naloge. Sestavila sem 6 hipotez. Od tega sem dve zavrgla, eno sem potrdila, dve deloma potrdila in eno deloma zavrnila.

ZAHVALE

Zahvaljujem se mentorici, ki me je podpirala in brez katere mi najverjetneje tudi ne bi uspelo narediti raziskovalne naloge. Hvaležna sem učencem sedmih, osmih in devetih razredov naše šole in 35 učiteljem, da so kljub različnim obveznostim rešili anketne vprašalnike. Zahvaliti se moram še mojima dvema sošolcema, saj sta mi bila zmeraj na voljo in mi pomagala analizirati anketne vprašalnike.

1. VSEBINSKI DEL

1.1 UVOD

1.2 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA IN VPRAŠANJ

Postopala sem po hodnikih šole in opazovala sovrstnike ter učitelje, kako se pogovarjajo, smejijo in se izzivajo. Že dolgo sem del tega in hotela sem natančneje spoznati, kaj se na šolah dogaja vsak dan. Zagnano sem razmišljala, kako dobiti odgovore na naslednja vprašanja:

- Ali se učenci in učitelji v šoli obnašajo pravilno?
- Se zavedajo svojih dolžnosti?
- Ali te tudi izpolnjujejo?
- Je nasilje med vrstniki vsakdanjik?
- Če je, zakaj je temu tako?

1.3 PREDSTAVITEV NAMENA IN CILJEV

Na vsa vprašanja sem se odločila odgovoriti tako, da vam bom odgovore predstavila v raziskovalni nalogi. Odgovore na vprašanja sem pridobila s pomočjo dveh anketnih vprašalnikov, s pomočjo katerih sem zbrala mnenja sovrstnikov in učiteljev.

1.3.1 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE:

Za temo sem se odločila, da bi lahko odgovorila na vsa vprašanja, ki so se mi porodila, ker sem tudi sama del tega "lajfa" v šoli. Zdi se mi pomembno, da se ljudje zavedamo svojih dolžnosti in razvijamo dobre, iskrene in ljubeče medsebojne odnose. Znati moramo komunicirati z osebami okoli nas brez povzročanja konfliktov.

1.3.2 CILJI RAZISKOVALNE NALOGE:

Cilji raziskovalne naloge "LAJF" V ŠOLI so naslednji:

- Izvedeti, kakšni so zdravi odnosi med učenci in učitelji.
- Kakšni so učenci po mnenju učiteljev?
- Kaj je vrstniško nasilje in zakaj do njega prihaja?

1.4 PREDSTAVITEV HIPOTEZ

HIPOTEZA 1

Že ob vstopu v šolo, bo tvoj status odločal o tem ali boš popularen in posledično morda nasilen ali boš nevtralen ali celo žrtev.

HIPOTEZA 2

Učenci, ki so v razredu med seboj povezani in sodelujejo v aktivnostih, posledično zavračajo misli o nasilju – so manj nasilni.

HIPOTEZA 3

Učenci menijo, da učitelji velikokrat ne opazijo vrstniškega nasilja.

HIPOTEZA 4

Učitelji reagirajo na vrstniško nasilje, skušajo rešiti konflikte in spodbujajo otroke (učence) k rešitvam.

HIPOTEZA 5

Vrstniško nasilje tako verbalno, fizično, ekonomsko, spolno kot tudi psihično je vsakdanjik v naših osnovnih šolah.

HIPOTEZA 6

Učitelji verjamejo, da je večina učencev neodgovorna in kreativna.

1.5 METODOLOGIJA

1.5.1 Zbiranje virov

Podatke za teoretični del sem pridobila s pomočjo proučevanja pisnih virov (knjige in spletni viri).

1.5.2 Anketiranje

Za zbiranje empiričnih podatkov sem pripravila dva anketna vprašalnika. Anketni vprašalnik za učence je vseboval 17 vprašanj. 6 vprašanj je bilo odprtega tipa. 11 je bilo izbirnih vprašanj, na katera je bil možen en odgovor. Anketni vprašalnik za učitelje je vseboval 9 vprašanj. Ker me je zanimalo mnenje učiteljev, sem pripravila 5 vprašanj odprtega tipa in 3 izbirna vprašanja, na katera je bilo možno odgovoriti z enim odgovorom. Na 1 vprašanje izbirnega tipa, je bilo mogoče odgovoriti z največ tremi odgovori.

1.5.3 Podatki o vzorcu

Anketirala sem 188 učencev naše šole, ki obiskujejo tretje vzgojno-izobraževalno obdobje. S pomočjo anketnih vprašalnikov sem pridobila mnenja 35 učiteljev naše šole. Podatke sem obdelala v programu Microsoft Office Excel ter jih predstavila v obliki tortnega diagrama, ki vsebuje odstotke in tabele, v katere sem vstavila število anketirancev.

1.6 PREDVIDEN IZTEK DOGODKOV

Še preden sem se lotila anketnih vprašalnikov, sem predvidevala, da bo veliko učiteljev mnenja, da so učenci zelo neodgovorni in jih večina ni socializiranih. Bila sem prepričana, da bo veliko učencev menilo, da se ne razumejo dobro z učitelji. Prav tako sem mislila, da bodo vedeli, če so priljubljeni ali ne.

Pomembno se mi zdi, da bi predstavila nova spoznanja sovrstnikom na razrednih urah, pri pouku etike ali pa celo angleščine ter tako vplivala na njihovo osebnostno rast.

Slika 1: Učenka v šoli, avtor Miran Peterman

2. TEORETIČNI DEL

2.1 KAJ SPLOH SO MEDSEBOJNI ODNOSI?

To je prvo pomembno vprašanje.

Medsebojni odnosi so pomemben del našega življenja, saj je naše celo življenje sestavljeno iz najrazličnejših odnosov, ki nas oblikujejo in povezujejo; z njimi odraščamo. Človek je živo bitje, ki samo ne more napredovati brez drugih ljudi.

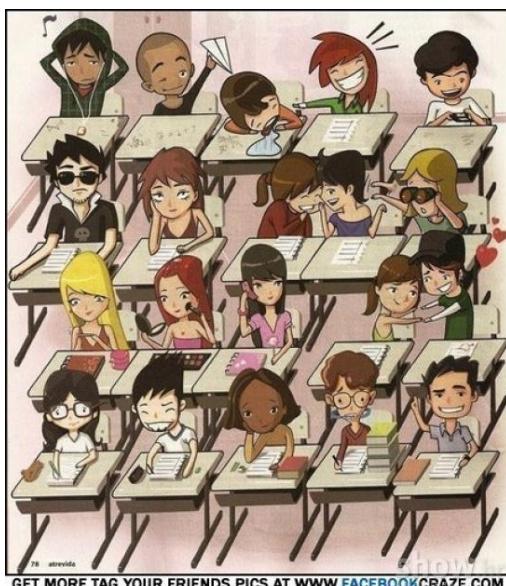
Slika 2: Medsebojni odnosi, avtor zaposlitev.info

2.2 ODNOSI MED UČENCI IN UČITELJI

2.2.1 ODNOSI V RAZREDU

Razred ne sestavlja samo socialen kontekst za osvajanje snovi, je tudi socialen kontekst za učence, ki osvajajo način socialnega vedenja – naučijo se o sebi, o tem kakšen je njihov socialni položaj/status, kaj je tekmovalnost in kaj pomeni prijateljstvo.¹ Medsebojni odnosi imajo pomemben vpliv na šolsko delo, učinkovitost/uspeh razreda in posameznika v razredu.

O tem, kje se bodo uvrstili na statusu 'priljubljenosti', pogosto odločajo tudi finančni in socialni položaji njihovi družin, ocene in odnos do šole, njihove navade ter obnašanja. Učenci se v razredu pogosto razdelijo v nekakšne skupine priljubljenosti, uspešnosti in sposobnosti. Kaj se pa zgodi s posamezniki, ki se drugače obnašajo (imajo boljše ocene, so bolj nesramni, imajo ekstravagantne talente,...) – preprosto; ostali jih pogosto izključijo iz razreda. Večkrat temu sledi še dodatno ignoriranje, fizično, verbalno in psihično nasilje, kar pogosto vpliva tudi na razvoj teh posameznikov, njihovega uspeha ter samozavesti.

Slika 3: Razred, avtor show.hr

---

¹ Dostopno na:

http://www.ljudmila.org/subkulturniazil/front/img/admin/file/frontier/Kosir_Katja_-_Socialni_odnosti_v_soli.pdf 28. 12. 2018

2.2.2 ODNOS: UČENEC – UČENEC

Ko otroci/učenci odraščajo in se razvijajo, nanje pogosto vpliva družba, ki jih obdaja.² Zelo pomembno je, za kakšno družbo se odločijo. Motnje oziroma konflikti med vrstniki pogosto vplivajo na njih bolj, kot bi si odrasel človek lahko predstavljal. Bolj kot otroci odraščajo, bolj jim je pomembno mnenje sovrstnikov in drugih ljudi.

Na to kakšen bo odnos med dvema učencema, pogosto vpliva to, kakšen je njun značaj, kdo je finančno nadrejen, njune ocene in njune sposobnosti.

Če se sošolca razumeta, sta kompanjona ali prijatelja, kar predstavlja zdrav odnos med dvema osebama, ki lahko pozitivno vpliva na posameznikovo osebnost.

Včasih se zgodi, da je nekdo drugačen ali boljši v nekaterih stvareh. Ker mu to učenec zavida, ali pa se mu zdi čuden, lahko to pogosto pripelje do nezdravega odnosa – učenca nista sposobna sodelovati, pogosto pride do konfliktov oziroma vrstniškega nasilja.

Ko otrok odrašča, lahko zaide v njemu škodljive družbe (npr. v družbi se osebe drogirajo, kadijo, pijejo alkohol, kradejo, ustrahujejo druge, itd.). Če se otrok druži s takšnimi osebami, bo njihovo vedenje skoraj zagotovo vplivalo nanj. Verjetno bi se prilagodil obnašanju svoje družbe in si morda uničil prihodnost.

Slika 4: Skupina/družba, avtor ni znan

---

² Dostopno na: https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2015/05/O%C5%A0_Sociologija_Medosebni_ognosi_in_priljubljenost.pdf
28. 12. 2018

2.2.3 ODNOS: UČENEC- UČITELJ

Učenci začnejo navezovati stike takoj ko vstopijo v šolo. Prvi izmed teh ljudi s katerimi se srečajo, so učitelji.

Učenci bi morali biti sposobni zaupati učitelju, komunicirati in sodelovati z njim ter ga spoštovati in tudi obratno.

Učenci pogosto sodijo učitelje po tem, kakšne so njihove metode učenja, koliko naloge dajo, kako razlagajo in kako se vedejo do njih.

Učitelji učence sodijo po tem, kakšen je njihov odnos do šole, kako se obnašajo do sovrstnikov, kako sodelujejo pri šolskem delu, kakšni so njihovi dosežki na tekmovanjih, kako aktivno se udeležujejo interesnih dejavnosti.

To pogosto vpliva na to, kako se bo učenec razumel z učiteljem.

Slika 5: Učenka – učiteljica; avtor aktivni

2.3 DOLŽNOSTI

Dolžnost je beseda, ki jo učenci sploh ne poznajo. Kaj je dolžnost? V slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo definicijo dolžnosti. Dolžnost je nekaj, kar bi kdo moral storiti, opravljati zaradi določenih norm, zlasti moralnih.³

2.3.1 DOLŽNOSTI UČENCA

Če želi učenec uspešno opraviti svoje šolanje, se mora tudi držati določenih pravil oziroma dolžnosti. Tako se tudi njegove sposobnosti socializacije povečajo. Med te dolžnosti spadajo:

- Učenec spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole in ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola.
- Učenec izpolni osnovnošolsko obveznost, saj je to pravica, kot tudi dolžnost.
- Učenec redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti.
- Učenec izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti, učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu.
- Učenec v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole.
- Učenec spoštuje pravila hišnega oziroma šolskega reda.
- Učenec varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje.
- Učenec se spoštljivo vede do drugih.
- Učenec sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole.
- Učenec sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.⁴

---

³ SSKJ, 1998, 156

⁴ Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2004-01-3333?sop=2004-01-3333> 5. 1. 2019

2.3.2 DOLŽNOSTI UČITELJA

Vsak učitelj mora upoštevati naslednje dolžnosti .

- Poskrbeti mora, da bodo otroci v šoli varni in srečni.
- Usmerjati mora učenca tako, da bo lahko razvil svoje sposobnosti.
- Zagotoviti mora pogoje, da bo vsak otrok dosegal tiste standarde znanja in vedenja, ki jih je sposoben doseči.
- Vzgajati mora otroka v duhu dobrih medsebojnih odnosov in razvijati čut odgovornosti.
- Sodelovati mora s starši in jih redno obveščati o napredku otroka.⁵

Učitelji ne smejo izvajati nasilja nad učenci in jih morajo biti sposobni usmerjati ter jim brez izvajanja nasilja pokazati, da to kar delajo ni prav in jih po potrebnem tudi ustaviti.

Slika 6: Učitelj poučuje, avtor ni znan

---

⁵ Dostopno na: <http://osfpmaribor.splet.arnes.si/interni-akti/> 5. 1. 2019

3. VRSTNIŠKO NASILJE

3.1 KAJ JE VRSTNIŠKO NASILJE?

V slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo definicijo nasilja. Nasilje je dejaven odnos do koga, značilen po uporabi sile.⁶

Preprosto; to je namerna uporaba nasilja katere koli oblike, nad drugim otrokom, oziroma osebo podobne starosti.

Poznamo več vrst nasilja, med temi so najpogostejsa:

- Fizično nasilje – to je edino vidno nasilje, saj nasilnež to izvaja nad žrtvinim telesom. O njem govorimo, ko oseba fizično zlorabi svojo moč in drugi osebi povzroča fizične poškodbe na telesu. Sem spadajo porivanje, ščipanje, tepenje, brcanje, klofutanje, lasanje, itd.⁷
- Verbalno nasilje – ta oblika nasilja napada žrtvino samopodobo. Z njo uveljavljamo svojo avtoritetno in razvrednotimo ter ponižamo osebo. Sem spadajo žaljivke, laži, jezni izbruhi, zmerjanja, posmeh, žaljivi vzdevki, podcenjevanje, omalovaževanje, itd.⁸
- Ekonomsko nasilje – neupravičeno nadzorovanje ali omejevanje družinskega člana pri razpolaganju z dohodki oziroma upravljanju s premoženjem, s katerim družinski član samostojno razpolaga oziroma upravlja, ali neupravičeno omejevanje razpolaganja oziroma upravljanja s skupnim premoženjem družinskih članov.⁹

---

⁶ SSKJ 1998, 624

⁷ Dostopno na: <http://www.e-tom.si/teme/nasilje/fizicno-nasilje> 6. 2. 2019

⁸ Dostopno na: https://studentski.net/gradivo/umb_pef_rp1_ped_sem_oblike_nasilja_01 6. 2. 2019

⁹ Zloković J.; Dečman Dobrnjič O., Zaprete oči ne vidijo zla: trpinčenje, zanemarjanje in spolna zloraba otrok, 2007, Ljubljana, Mladinska knjiiga str. 187

Ekonomsko nasilje se kaže v različnih oblikah, pri katerih povzročitelj nadvlada svojo žrtev, jo finančno kaznuje in spravlja v neenakopraven položaj. V šoli nasilneži žrtve izsiljujejo za denar.¹⁰

- Spolno nasilje – Spolno nasilje je vsakršno vedenje, ki ga oseba doživlja kot vdor v njeno telesno integriteto, ki omejuje njeno pravico do odločanja o lastnem telesu ter prekorači osebne meje.¹¹
- Psihično nasilje – je najpopularnejša oblika nasilja, čigar cilj je žrtev ustrahovati, trpinčiti, groziti, kar pogosto vodi v negotovost in nizko samopodobo žrtve. Pri psihičnem nasilju pogosto niso potrebne besede, ampak samo dejanja (izključitev iz skupine, ignoriranje...).¹²

V vrstniško nasilje sta vključena nasilnež (oseba, ki izvaja nasilje), žrtev (oseba nad katero je nasilje izvedeno) ter pogosto priče (osebe, ki opazujejo potek).

Vprašati se moramo, zakaj sploh pride do vrstniškega nasilja? Veliko je razlogov, zakaj osebe postanejo nasilneži:

- lahko je njihov način reševanja problemov, ki se ga je naučil in ga prevzel kot vzorec ravnanja,
- je sam žrtev nasilja v svoji družini,
- zaradi egocentrizma in želje se dokazati.

Veliko anketirancev meni, da prihaja do vrstniškega nasilja zaradi egocentrizma in želje nasilneža, da se mora dokazati oziroma izkazati pred sovrstniki ter zaradi njihove nestrpnosti.

---

¹⁰ Dostopno na: https://studentski.net/gradivo/umb_pef_rp1_ped_sem_oblike_nasilja_01 6. 2. 2019

¹¹ Dostopno na: <https://www.drustvo-dnk.si/o-nasilju/spolno-nasilje/33>; Društvo za nenasilno komunikacijo; 6. 2. 2019

¹² Dostopno na: https://studentski.net/gradivo/umb_pef_rp1_ped_sem_oblike_nasilja_01 6. 2. 2019

Slika 7: Vrstniško nasilje, avtor ni znan

4. REZULTATI ANKETNIH VPRAŠALNIKOV

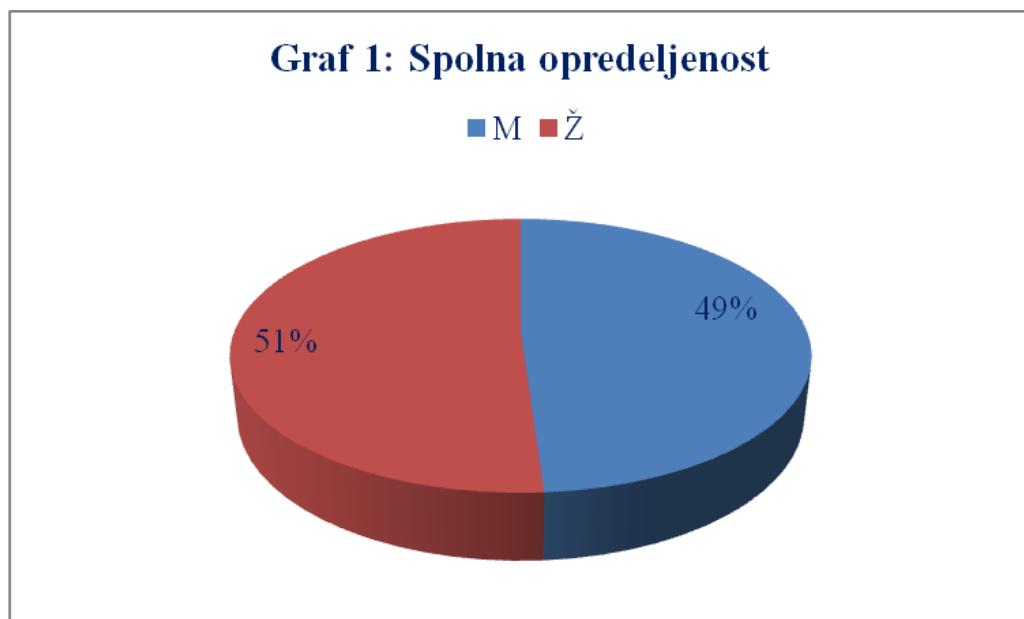
4.1 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE

V nadaljevanju predstavljam rezultate anketnih vprašalnikov, ki sem jih opravila med učenci naše šole. Izvedeti sem želela, kako se učenci soočajo s svojimi dolžnostmi in vrstniškim nasiljem ter kakšne so njihove reakcije. Želela sem izvedeti, kako učenci zaznavajo učiteljeve reakcije na nasilje. Anketirala sem 188 sedmošolcev, osmošolcev in devetošolcev naše šole.

1. Obkroži, kateri spol si:

Tabela 1: Spolna opredeljenost

M	92
Ž	96

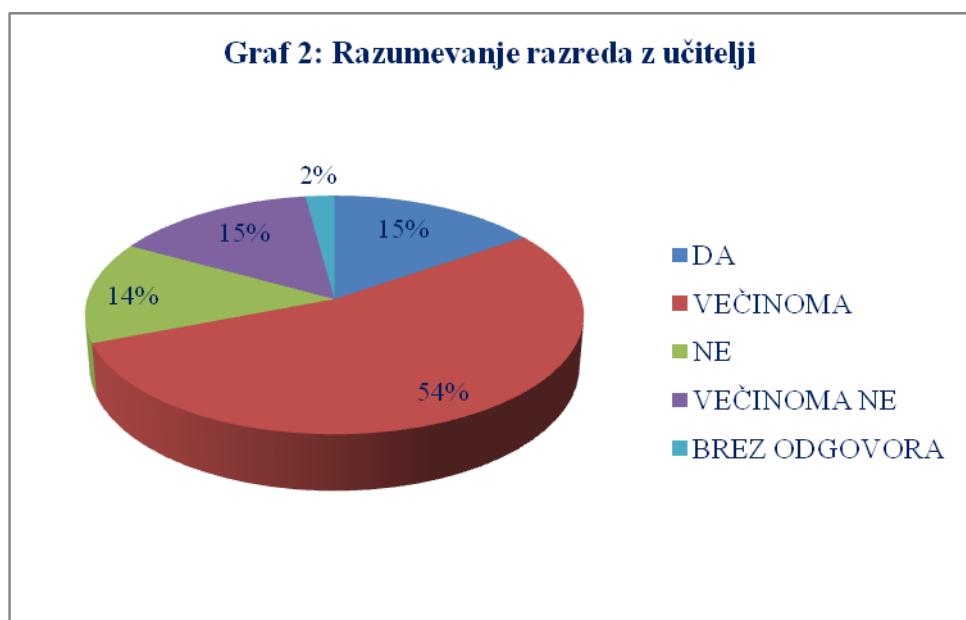

Graf prikazuje spolno opredeljenost anketiranih učencev. Anketo je reševalo 188 anketirancev. 51 % anketirancev se je opredelilo za ženski spol in 49 % za moški spol.

2. Se ti zdi, da se tvoj razred dobro razume z učitelji?

Tabela 2: Razumevanje razreda z učitelji

DA	29
VEČINOMA	101
NE	26
VEČINOMA NE	28
BREZ ODGOVORA	4

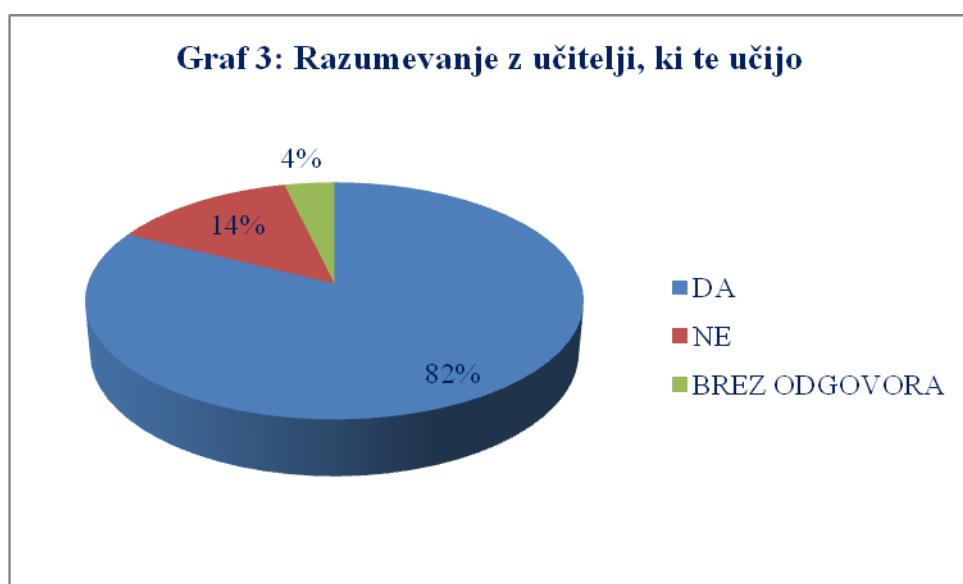

Glede na graf 54 % učencev meni, da se razred večinoma razume z učitelji, 15 % učencev je izjavilo, da se razred razume z učitelji. 15 % učencev meni, da razred večinoma ne sodeluje dobro z učitelji. 14 % učencev je nikalno odgovorilo na vprašanje. 2 % učencev na vprašanje ni odgovorilo.

3. Se razumeš z učitelji, ki te učijo?

Tabela 3: Razumevanje z učitelji, ki te učijo

DA	155
NE	26
BREZ ODGOVORA	7

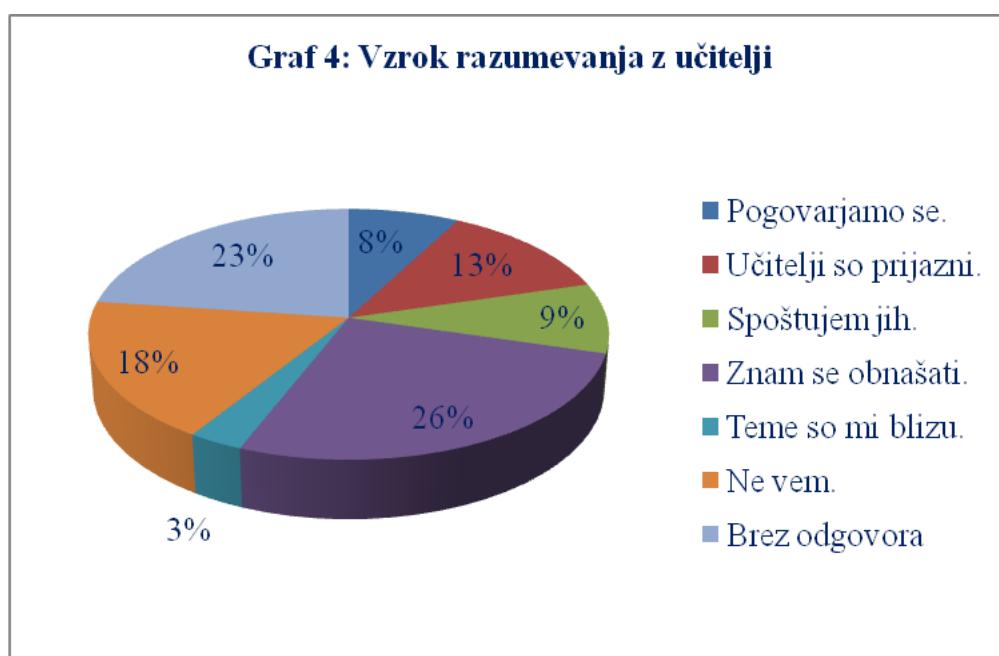
Glede na graf se 82 % učencev razume z učitelji, 14 % učencev je izjavilo, da se ne razumejo z učitelji. 4 % učencev na vprašanje ni odgovorilo.

4. Zakaj je temu tako?

Tabela 4: Vzrok razumevanja z učitelji

Odgovori učencev, ki so pritrdilno odgovorili na tretje vprašanje.

Pogovarjam se.	13
Učitelji so prijazni.	21
Spoštujem jih.	15
Znam se obnašati.	44
Teme so mi blizu.	5
Ne vem.	30
Brez odgovora	38

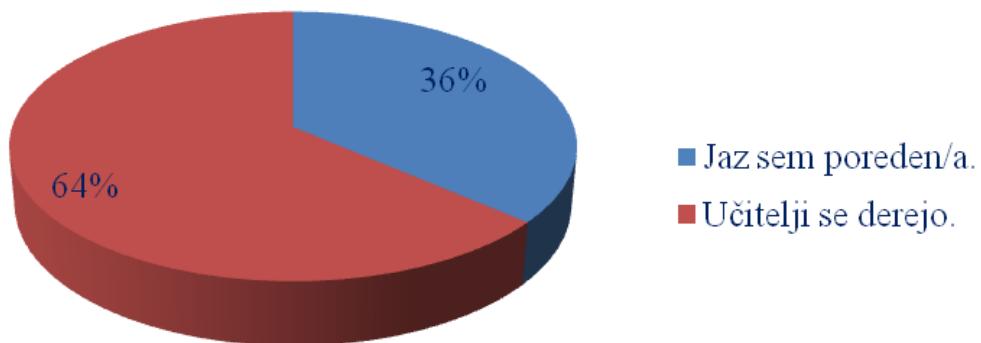
Graf prikazuje pritrdilne na 3. vprašanje. 26 % anketirancev, ki so pritrdilno odgovorili na prejšnje vprašanje meni, da se znajo dobro obnašati. 23 % anketirancev na to vprašanje ni odgovorilo. 18 % anketirancev ne ve, kaj je vzrok njihovemu razumevanju z učitelji. 13 % anketirancev je mnenja, da so učitelji prijazni. 8 % anketirancev se z učitelji pogovarja ter 3 % anketirancev se razume z učitelji, ker so jim blizu teme njihovih učnih ur.

Tabela 5: Vzroki nerazumevanja z učitelji

Odgovori učence, ki so nikalno odgovorili na tretje vprašanje.

Jaz sem poreden/a.	8
Učitelji se derejo.	14

Graf 5: Vzroki nerazumevanja z učitelji

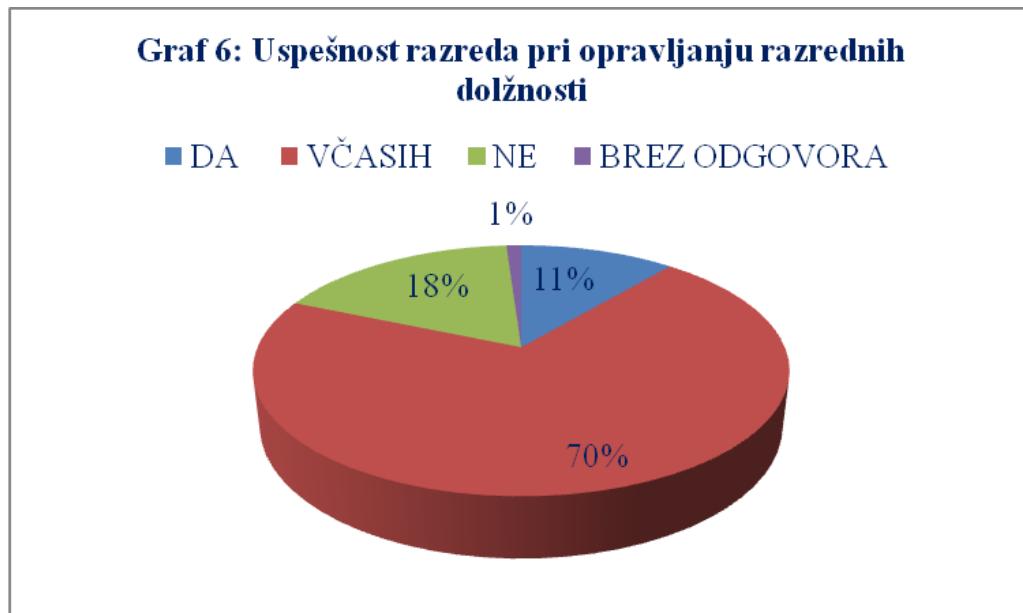

Graf prikazuje vzroke nerazumevanja z učitelji. 64 % anketirancev je mnenja, da se ne razumejo z učitelji, ker se ti derejo. Medtem ko 36 % anketirancev ve, da so krivi sami, saj so poredni.

5. Ali je tvoj razred uspešen pri opravljanju razrednih dolžnosti (učenje, sodelovanje, upoštevanje hišnega/ šolskega reda, ...)?

Tabela 6: Uspešnost razreda pri opravljanju razrednih dolžnosti

DA	21
VČASIH	132
NE	33
BREZ ODGOVORA	2

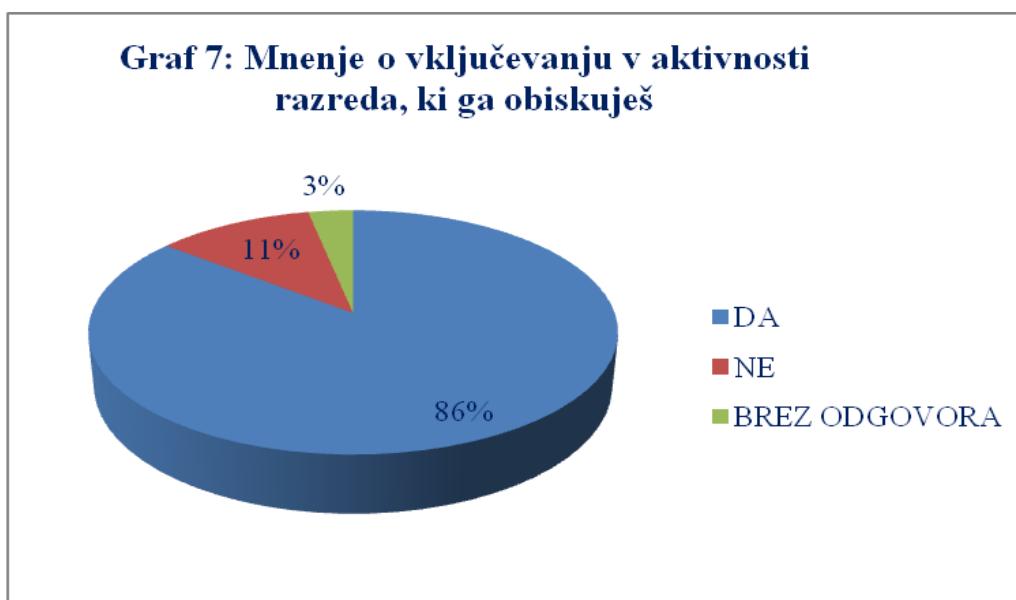

70 % anketirancev je prepričanih, da je razred uspešen pri opravljanju razrednih dolžnosti. 18 % anketirancev meni, da razred ni uspešen pri opravljanju razrednih dolžnosti. 11 % anketirancev ve, da je razred uspešen pri opravljanju razrednih dolžnosti. 1 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

6. Ali meniš, da se dobro vključuješ v aktivnosti razreda (projekti, delo v skupini/paru...), ki ga obiskuješ?

Tabela 7: Mnenje o vključevanju v aktivnosti razreda, ki ga obiskuješ

DA	161
NE	21
BREZ ODGOVORA	6

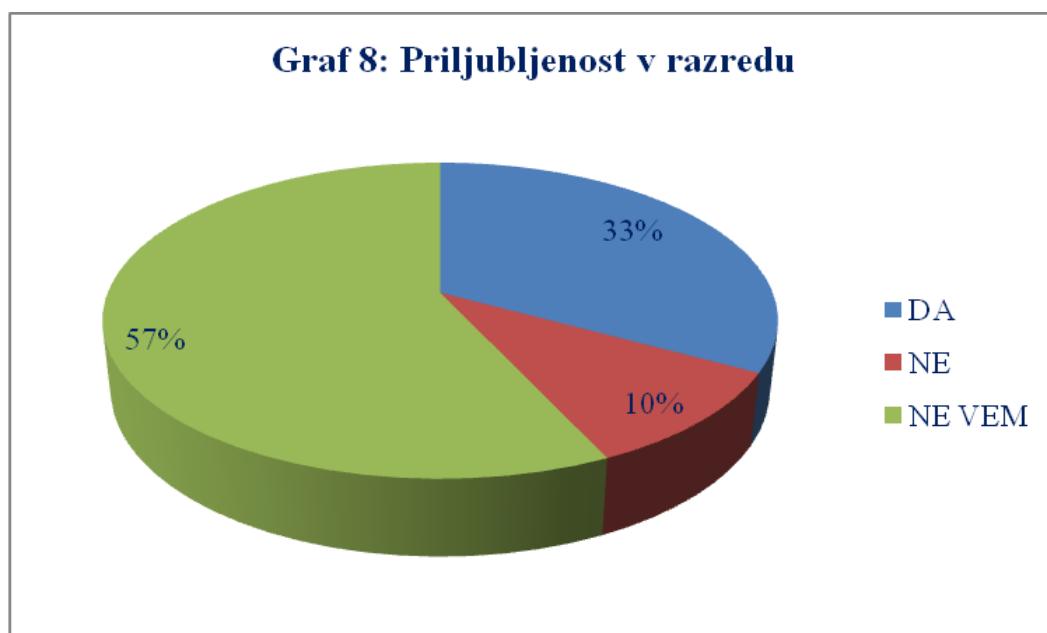

86 % anketirancev meni, da se dobro vključuje v razredne aktivnosti, medtem ko se 11 % anketirancev s tem ne strinja. 3 % anketirancev na vprašanje niso odgovorili.

7. Si priljubljen/a v razredu?

Tabela 8: Priljubljenost v razredu

DA	62
NE	19
NE VEM	107

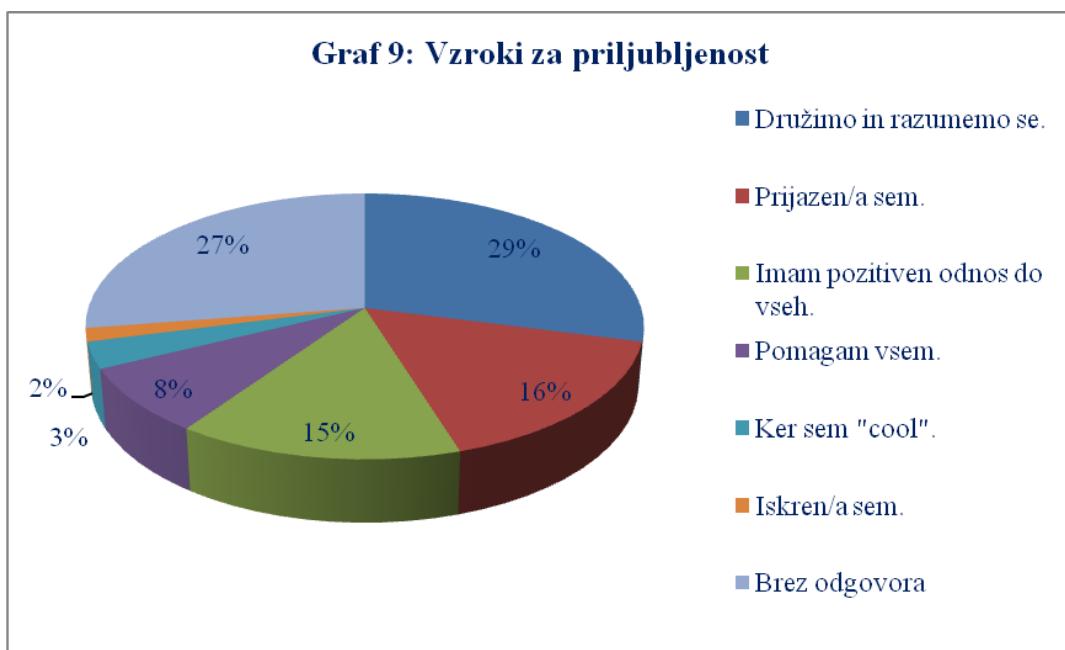

Presenetilo me je, da kar 57 % anketirancev ne ve ali so v razredu priljubljeni ali ne. 33 % anketirancev meni, da so priljubljeni. 10 % anketirancev je prepričanih, da v razredu niso priljubljeni.

8. Razloži, zakaj je temu tako:

Tabela 9: Vzroki za priljubljenost

Družimo in razumemo se.	18
Prijazen/a sem.	10
Imam pozitiven odnos do vseh.	9
Pomagam vsem.	5
Ker sem "cool".	2
Iskren/a sem.	1
Brez odgovora	17

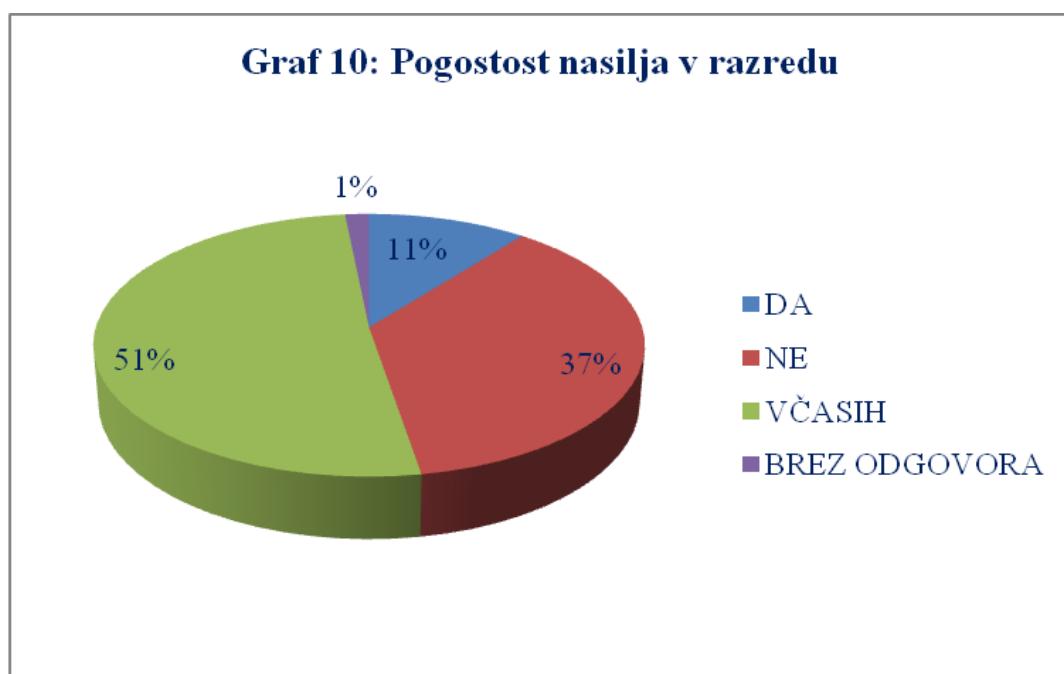

29 % anketirancev meni, da je vzrok za priljubljenost njihovo razumevanje in druženje s sošolci. 27 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 16 % anketirancev meni, da so priljubljeni zaradi prijaznosti. 15 % anketirancev meni, da je vzrok priljubljenosti pozitiven odnos do vsega. 8 % anketirancev je priljubljenih, ker pomagajo. 3 % anketirancev je priljubljenih, ker so "cool" in 2 % anketirancev meni, da so priljubljeni, ker iskreni.

9. Je vrstniško nasilje pogosto v tvojem razredu?

Tabela 10: Pogostost nasilja v razredu

DA	20
NE	69
VČASIH	96
BREZ ODGOVORA	3

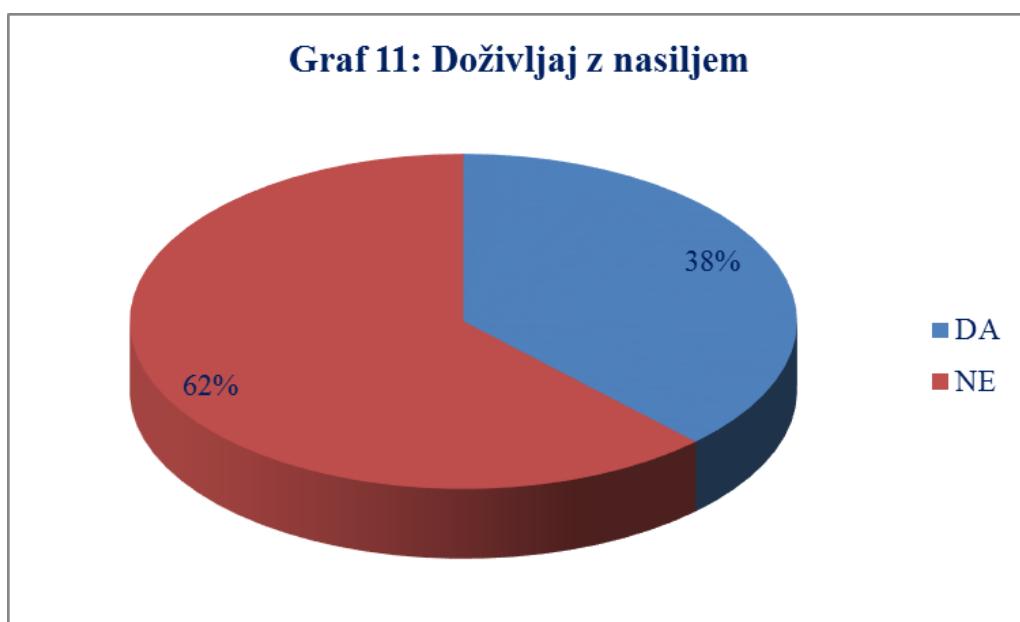

Iz grafa je razvidno, da 51 % anketirancev meni, da je vrstniško nasilje v razredu občasno. 37 % anketirancev je prepričanih, da vrstniško nasilje ni pogosto v razredu, medtem ko 11 % anketirancev meni, da je nasilje v razredu pogosto. 1 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

10. Ali si že kdaj doživel/a nasilje s strani sošolcev?

Tabela 11: Doživljaj z nasiljem

DA	71
NE	117

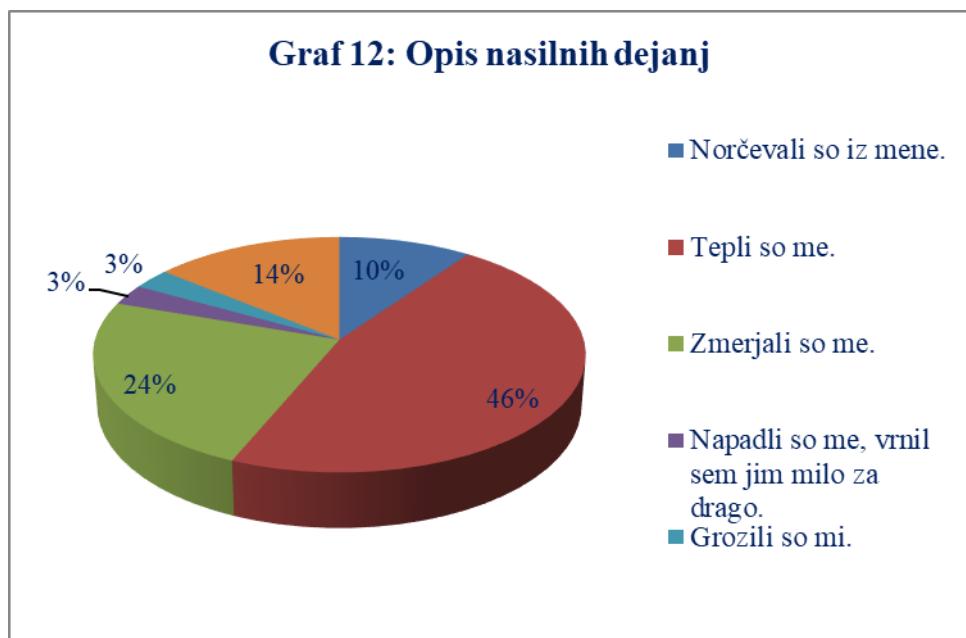

62 % anketirancev je že doživelo nasilje, ki so ga izvajali sošolci. Medtem ko 38 % anketirancev nasilja še ni doživelo.

11. Če si odgovoril/a z DA, razloži, kašno je bilo to nasilje oziroma, kaj se ti je dogajalo.

Tabela 12: Opis nasilnih dejanj

Norčevali so se iz mene.	7
Tepli so me.	33
Zmerjali so me.	17
Napadli so me, vrnil sem jim milo za dragoo.	2
Grozili so mi.	2
Brez odgovora	10

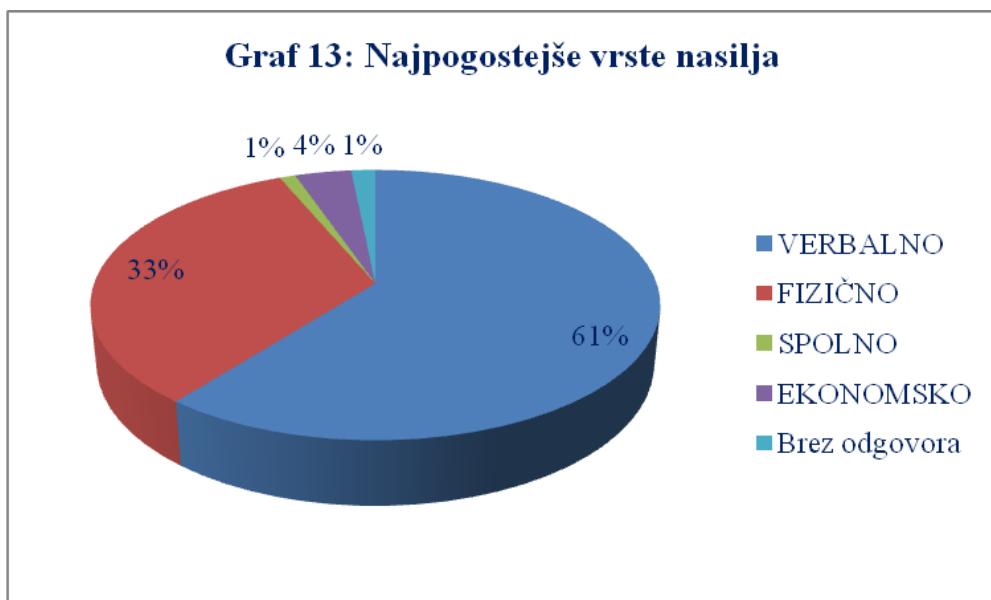

Graf prikazuje, kaj se je žrtvam dogajalo med izvajanjem nasilja. 46 % anketirancev so tepli. 24 % anketirancev so zmerjali. 14 % na vprašanje ni odgovorilo. 10 % anketirancev je bilo zasmehovanih. 3 % anketirancev je bilo napadenih, vendar so se odločili, da se bodo branili. 3 % anketirancem so grozili.

12. Kakšne vrste nasilja najpogosteje opažaš?

Tabela 13: Najpogostejše vrste nasilja

VERBALNO	114
FIZIČNO	62
SPOLNO	2
EKONOMSKO	7
Brez odgovora	3

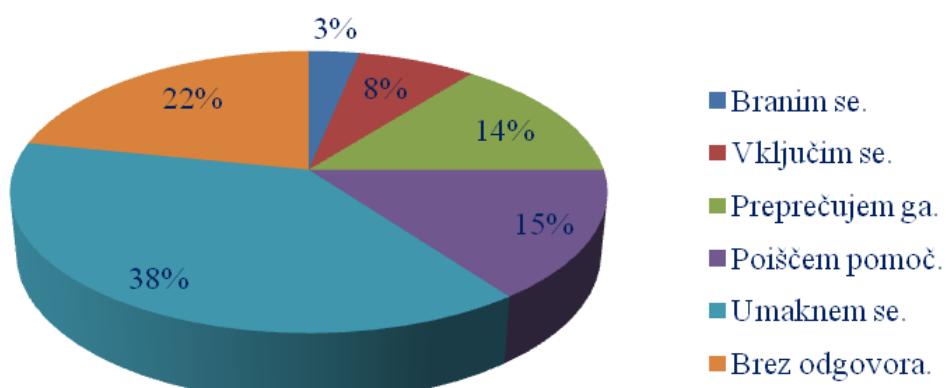
Iz grafa se da razbrati, katere vrste nasilja so po mnenju anketirancev najpogostejše. 61 % anketirancev je izbralo verbalno nasilje. 33 % anketirancev meni, da je najpogostejše spolno nasilje. 4 % anketirancev je opazilo, da je najpogostejše ekonomsko nasilje. 1 % anketirancev meni, da je najpogostejše spolno nasilje in 1 % anketirancev na to vprašanje ni odgovoril.

13. Kako reagiraš, ko se srečaš z vrstniškim nasiljem?

Tabela 14: Moja reakcija ob srečanju z nasiljem

Branim se.	6
Vključim se.	14
Preprečujem ga.	27
Poiščem pomoč.	28
Umaknem se.	72
Brez odgovora.	41

Graf 14: Moja reakcija ob srečanju z nasiljem

Na grafu je razvidno, kako anketiranci reagirajo na nasilje. 38 % anketirancev se umakne s prizorišča dogajanja. 22 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 15 % anketirancev poišče pomoč oziroma odraslo osebo. 14 % anketirancev skuša nasilje preprečiti. 8 % anketirancev se v nasilje vključi, medtem ko se 3 % anketirancev brani.

14. Ali učitelji opazijo to nasilje?

Tabela 15: Učitelji opazijo nasilje

DA	105
NE	71
BREZ ODGOVORA	12

56 % anketirancev je prepričanih, da učitelji opazijo nasilje, medtem ko 38 % anketirancev meni, da učitelji nasilja ne opazijo. 6 % anketirancev na vprašanje ni podalo odgovora.

15. Kako učitelji reagirajo na nasilje?

Tabela 16: Učiteljeva reakcija na nasilje

Preprečijo ga.	51
Obvestijo starše in kaznujejo udeležence.	41
Pogovorijo se z udeleženci.	28
Jezijo se.	24
Ne opazijo ga.	13
Brez odgovora	31

Graf 16: Učiteljeva reakcija na nasilje

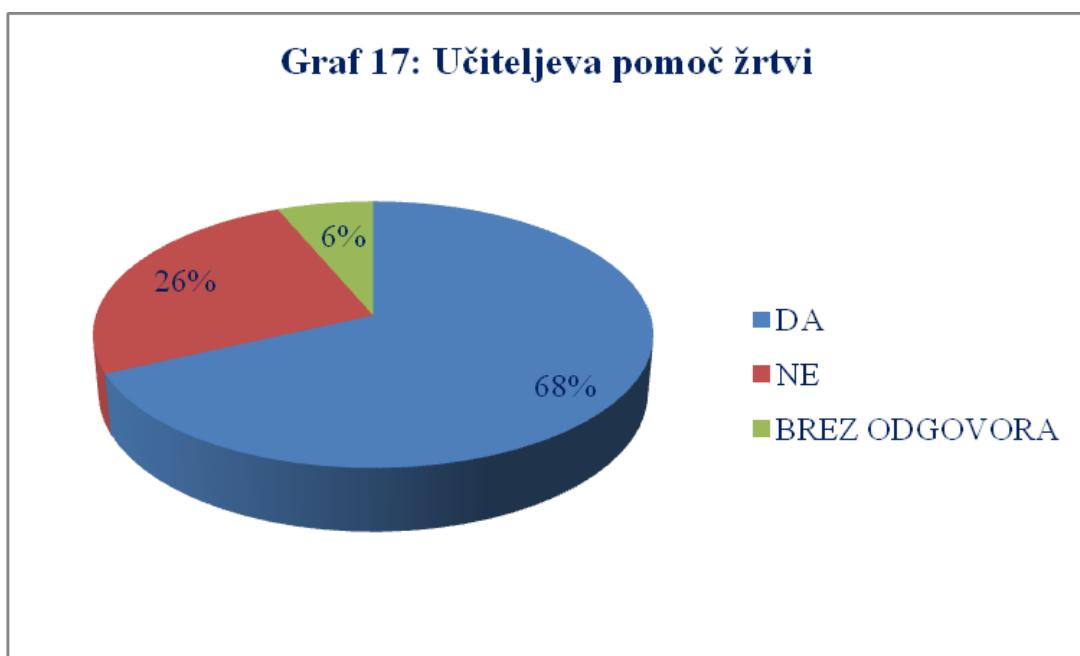

27 % anketirancev meni, da učitelji nasilje preprečijo. 22 % anketirancev meni, da učitelji obvestijo starše in kaznujejo udeležence. 16 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 15 % anketirancev je prepričanih, da se učitelji pogovorijo z udeleženci. 13 % anketirancev misli, da se učitelji razjezijo, medtem ko 7 % anketirancev meni, da učitelji nasilja ne opazijo.

16. Ali učitelji ustrezno pomagajo žrtvi?

Tabela 17: Učiteljeva pomoč žrtvi

DA	128
NE	48
BREZ ODGOVORA	12

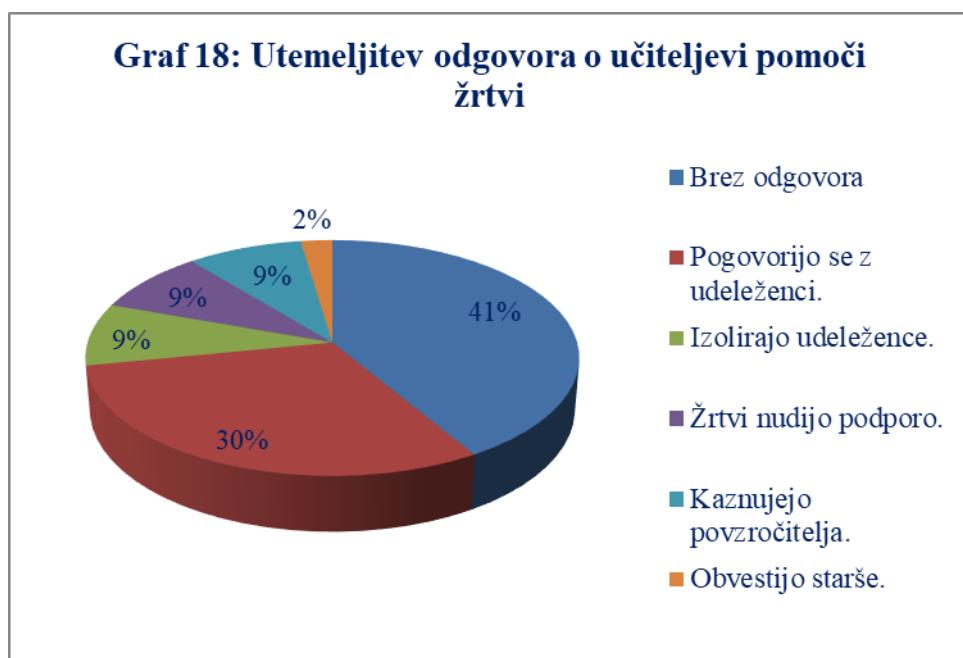
68 % anketirancev je prepričanih, da učitelji ustrezno pomagajo žrtvi. 26 % anketirancev meni, da učitelji žrtvi ne nudijo ustrezne pomoči, 6 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

17. Prosim, utemelji svoj odgovor.

Odgovori anketirancev, ki so pritrdilno odgovorili na šestnajsto vprašanje

Tabela 18: Utemeljitev odgovora o učiteljevi pomoči žrtvi

Brez odgovora	53
Pogovorijo se z udeleženci.	39
Izolirajo udeležence	11
Žrtvi nudijo podporo.	11
Kaznujejo povzročitelja.	11
Obvestijo starše.	3

Graf prikazuje, kako učitelji pomagajo žrtvi po mnenju anketirancev. 41 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 30 % anketirancev je prepričanih, da se učitelji pogovorijo z žrtvijo. 9 % anketirancev meni, da pri nasilju učitelji izolirajo udeležence. 9 % anketirancev misli, da učitelji žrtvi nudijo podporo. 9 % anketirancev meni, da učitelji povzročitelja kaznujejo, medtem ko 2 % anketirancev je prepričanih, da učitelji obvestijo starše.

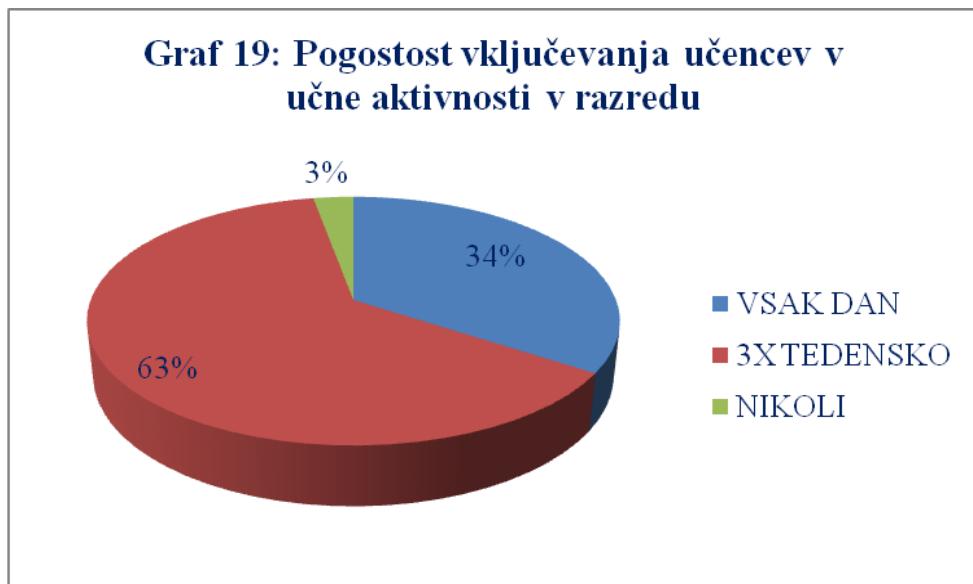
4.2 REZULTATI ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČITELJE

V nadaljevanju predstavljam rezultate anketnega vprašalnika, ki sem ga opravila med učitelji naše šole. Izvedeti sem želela, kako se učitelji soočajo s svojimi dolžnostmi in vrstniškim nasiljem ter kakšne so njihove reakcije. Poleg tega me je zanimalo, kaj učitelji mislijo o učencih. Anketirala sem 35 učiteljev naše šole.

1. Kako pogosto se učenci vključujejo v učne aktivnosti (projekti, delo v skupini/paru...), ki potekajo v razredu? (Prosim, ustrezno obkrožite.)

Tabela 19: Pogostost vključevanja učencev v učne aktivnosti v razredu

VSAK DAN	12
3X TEDENSKO	22
NIKOLI	1

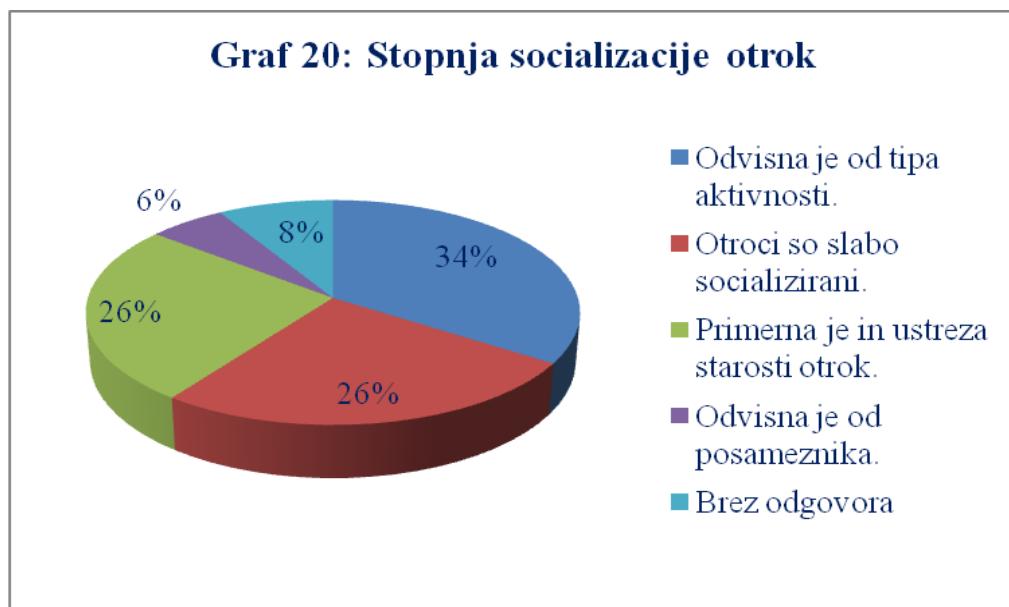

63 % anketirancev meni, da se učenci vključujejo 3x tedensko oziora občasno. 34 % anketirancev je prepričanih, da se učenci vsakodnevno vključujejo v učne aktivnosti. 3 % anketirancev je mnenja, da se učenci nikoli ne vključujejo v učne aktivnosti.

2. Glede na odgovor, prosim, razložite, kakšna se vam zdi stopnja socializacije otrok.

Tabela 20: Stopnja socializacije otrok

Odvisna je od tipa aktivnosti.	12
Otroci so slabo socializirani.	9
Primerna je in ustreza starosti otrok.	9
Odvisna je od posameznika.	2
Brez odgovora	3

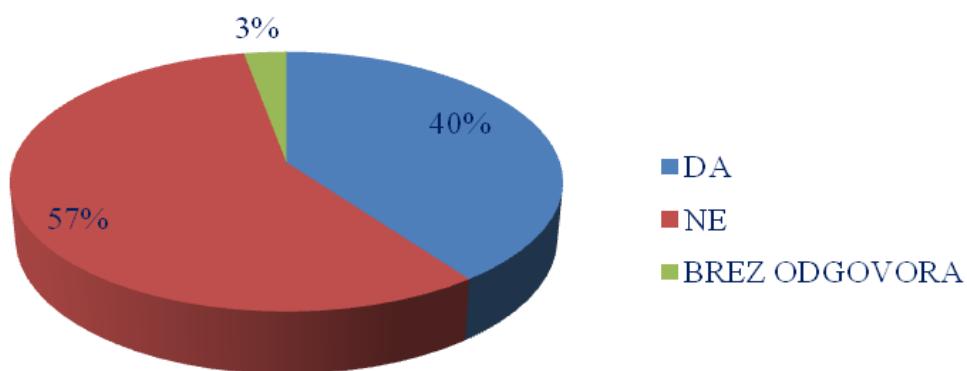
Z grafa je razvidno, kakšna je stopnja socializacije otrok glede na mnenje anketirancev. 34 % anketirancev meni, da je stopna socializacije otrok odvisna od tipa aktivnosti. 26 % anketirancev je prepričanih, da so otroci zelo slabo socializirani, medtem ko 26 % anketirancev meni, da je stopna socializacija otrok primerna in ustreza starosti. 8 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 6 % anketirancev je mnenja, da je stopnja socializacije otrok odvisna od posameznika.

3. Se vam zdi, da so otroci, ki se bolj vključujejo v aktivnosti, manj pozorni na nasilje med vrstniki?

Tabela 21: Vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja

DA	14
NE	20
BREZ ODGOVORA	1

Graf 21: Vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja

57 % anketirancev meni, da učenci, ki se vključujejo v aktivnosti niso manj pozorni na nasilje med vrstniki. 40 % anketirancev je prepričanih, da so učenci, ki se vključujejo v aktivnosti manj pozorni na nasilje. 3 % anketirancev na vprašaje niso odgovorili.

4. Prosim, utemeljite vaš odgovor.

Odgovori anketirancev, ki so pritrdilno odgovorili na tretje vprašanje.

Tabela 22: Res je, vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.

Okupirani so z aktivnostmi.	9
Družijo se s sebi enakimi.	4
Brez odgovora	1
Skupaj	14

Na grafu so zbrani podatki anketirancev, ki so na 3. vprašanje pritrdilno odgovorili. 64 % anketirancev meni, da so učenci, ki se vključujejo v aktivnosti manj pozorni na nasilje, ker so okupirani z drugimi aktivnostmi. 29 % anketirancev je mnenja, da so učenci manj pozorni na nasilje, ker se družijo s sebi enakimi. 7 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

Odgovori anketirancev, ki so nikalno odgovorili na tretje vprašanje.

Tabela 23: Ni res, da vključevanje v aktivnosti zmanjšuje stopnjo nasilja.

Opazijo nasilje in nanj reagirajo.	11
Zaradi bojazni ne reagirajo nanj.	1
Vključevanje v aktivnosti ni povezano s stopnjo nasilja.	7
Brez odgovora	1
Skupaj	20

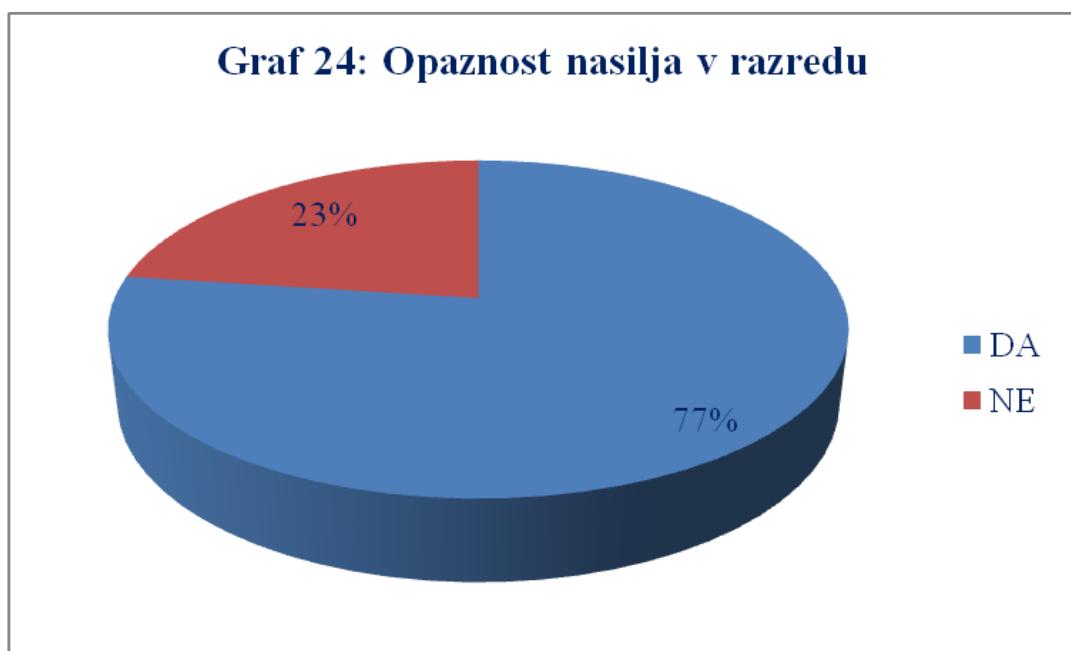

Na grafu so prikazani odgovora anketirancev, ki so nikalno odgovorili na 3. vprašanje. 55 % anketirancev meni, da učenci, ki se vključujejo v druge aktivnosti opazijo nasilje in nanj reagirajo. 35 % anketirancev je prepričanih, da vključevanje v aktivnosti ni povezano s stopnjo nasilja. 5 % anketirancev je mnenja, da učenci opazijo nasilje, ampak zaradi bojazni ne reagirajo nanj. 5 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

5. Ali opazite vrstniško nasilje v razredu?

Tabela 24: Opaznost nasilja v razredu

DA	27
NE	8

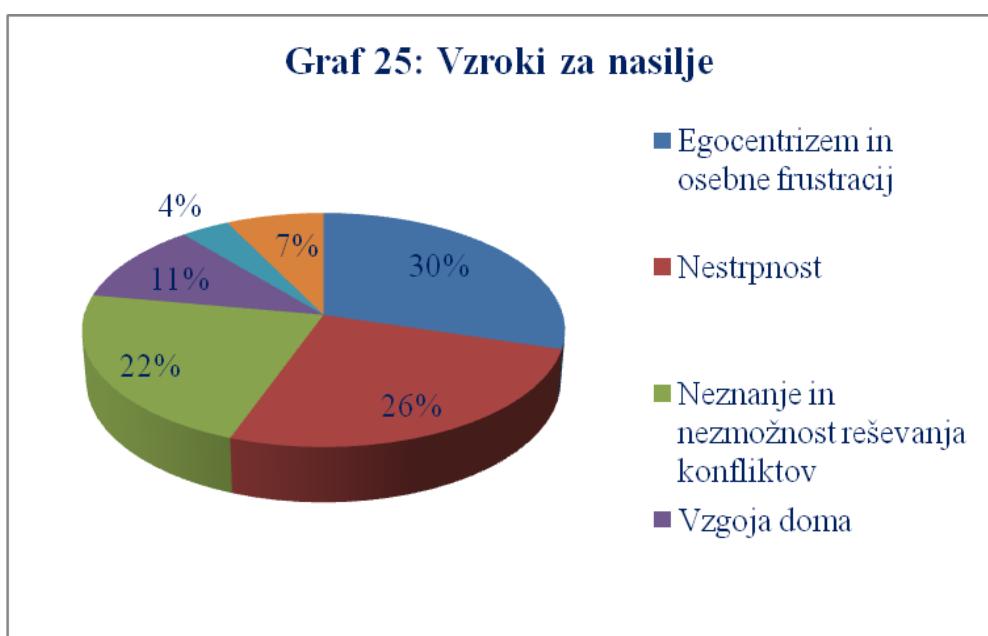

77 % anketirancev opaža vrstniško nasilje v razredu, medtem ko 23 % anketirancev ne opaža vrstniškega nasilja v razredih.

6. Če ste odgovorili z DA, prosim, razložite, zakaj po vašem mnenju prihaja do nasilja.

Tabela 25: Vzroki za nasilje

Egocentrizem in osebne frustracije	8
Nestrpnost	7
Neznanje in nezmožnost reševanja konfliktov	6
Vzgoja doma	3
Vpliv tehnologije	1
Brez odgovora	2
Skupaj	27

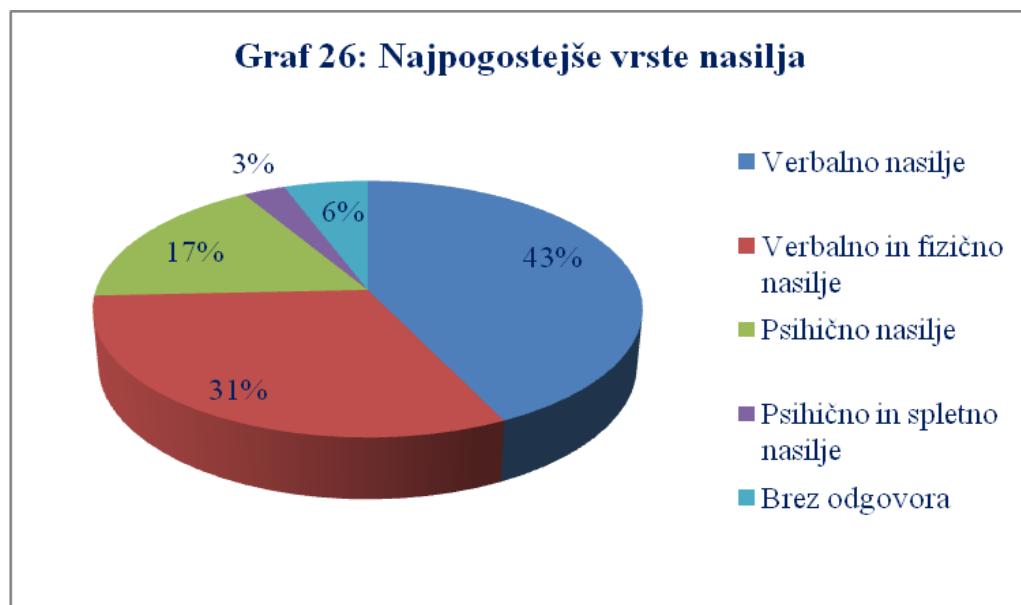

30 % anketirancev je mnenja, da prihaja do vrstniškega nasilja zaradi egocentrizma in osebnih frustracij otrok. 27 % anketirancev je prepričanih, da prihaja do vrstniškega nasilja zaradi nestrpnosti učencev. 22 % anketirancev meni, da prihaja do vrstniškega nasilja zaradi neznanja in nezmožnosti reševanja konfliktov. 11 % anketirancev meni, da prihaja do vrstniškega nasilja zaradi vzgoje doma. 7 % anketirancev na vprašanje ni podalo odgovora. 4 % je mnenja, da je kriv vpliv tehnologije na otroke.

7. Kakšne vrste nasilja najpogosteje opažate?

Tabela 26: Najpogostejše vrste nasilja

Verbalno nasilje	15
Verbalno in fizično nasilje	11
Psihično nasilje	6
Psihično in spletno nasilje	1
Brez odgovora	2

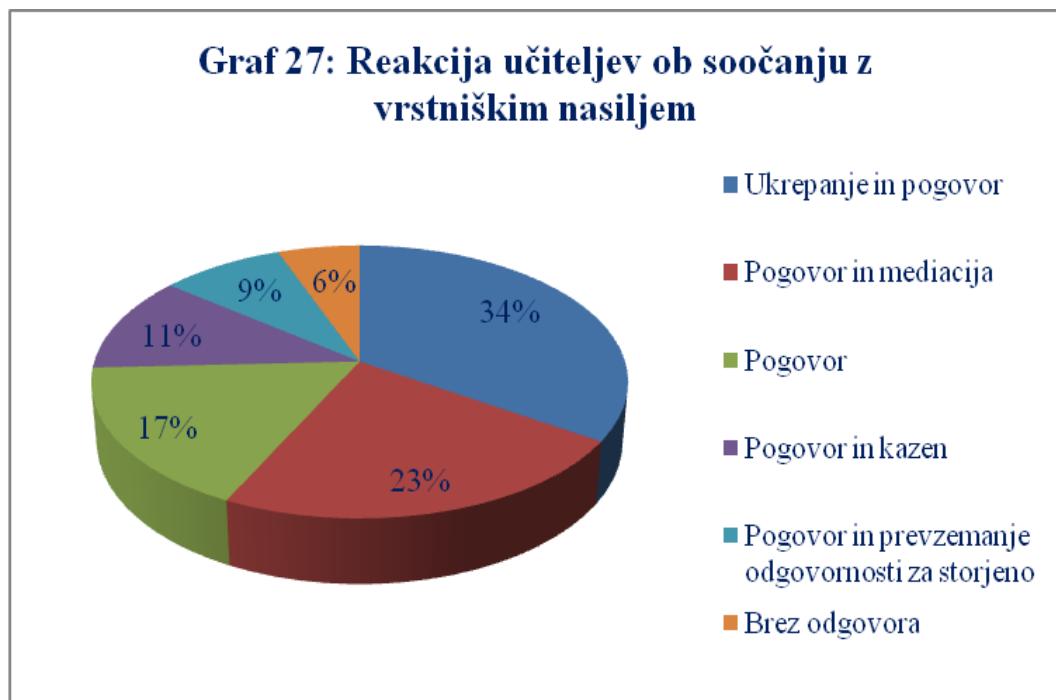
43 % anketirancev meni da je najpogostejša vrsta nasilja verbalno nasilje.

31 % anketirancev je mnenja, da sta najpogostejši oblici nasilja verbalno in fizično nasilje. 17 % je prepričanih, da je najpogostejša oblika nasilja psihično nasilje. 6 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo. 3 % anketirancev meni, da sta najpogostejši oblici nasilja psihično in spletno nasilje.

8. Kako reagirate, ko se soočite z vrstniškim nasiljem?

Tabela 27: Reakcija učiteljev ob soočanju z vrstniškim nasiljem

Ukrepanje in pogovor	12
Pogovor in mediacija	8
Pogovor	6
Pogovor in kazen	4
Pogovor in prevzemanje odgovornosti za storjeno	3
Brez odgovora	2

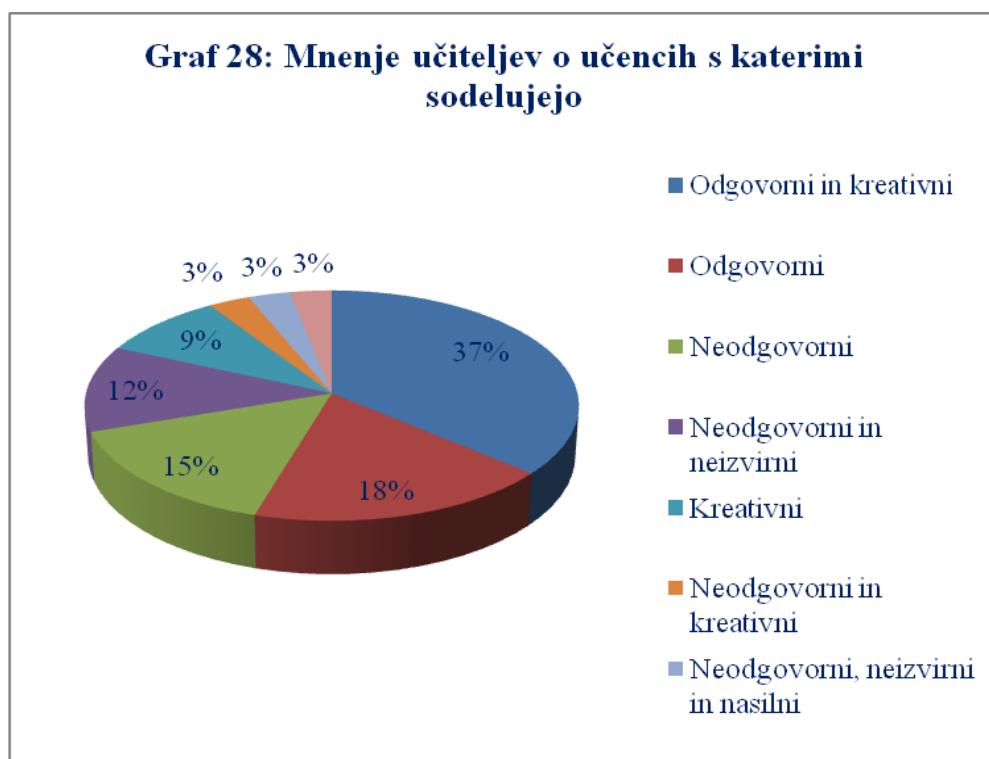

34 % anketirancev na vrstniško nasilje ukrepa in se z udeleženci pogovori. 23 % anketirancev se z udeleženci pogovori in jih pošlje k mediaciji. 17 % anketirancev se z udeleženci pogovori. 11 % se z udeleženci pogovori in jih kaznuje. 9 % anketirancev se z udeleženci pogovori in prevzame odgovornost za storjeno. 6 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

**9. Kakšna se vam zdi večina učencev, s katerimi sodelujete glede na stopnjo starosti.
(Prosim, ustrezno obkrožite največ tri odgovore.)**

Tabela 28: Mnenje učiteljev o učencih s katerimi sodelujejo

Odgovorni in kreativni	12
Odgovorni	6
Neodgovorni	5
Neodgovorni in neizvirni	4
Kreativni	3
Neodgovorni in kreativni	1
Neodgovorni, neizvirni in nasilni	1
Brez odgovora	1

37 % anketirancev meni, da so učenci odgovorni in kreativni. 18 % anketirancev meni, da so učenci odgovorni, medtem ko je 15 % anketirancev prepričanih, da so učenci neodgovorni. 12 % anketirancev je mnenja, da so učenci neodgovorni in neizvirni. 9 % anketirancev je prepričanih, da so učenci kreativni. 3 % anketirancev meni, da so učenci

neodgovorni in kreativni. 3 % anketirancev je mnenja, da so učenci neodgovorni, neizvirni in nasilni. 3 % anketirancev na vprašanje ni odgovorilo.

5. ZAKLJUČEK Z RAZPRAVO

Z raziskovalno nalogo sem prišla do veliko novih spoznanj. Ugotovila sem, da precej učiteljev meni, da so učenci odgovorni in kreativni. Prav tako se odzovejo na nasilje, ki se zgodi v njihovi okolici. Glede na mnenje učencev pogosto po nepotrebnem povzdignejo glas. Veliko učencev je izkusilo nasilje na lastni koži. Morda se prav zato raje umaknejo, ko ga opazijo. Z raziskovalno nalogo sem hipoteze ovrgla ali potrdila.

HIPOTEZA 1

Že ob vstopu v šolo, bo tvoj status odločal o tem ali boš popularen in posledično morda nasilen ali boš nevtralen ali celo žrtev.

Ko učenci stopijo v šolo začnejo komunicirati z sošolci in se razporejajo v skupine, katerih člani imajo skupne interese. Učenci se družijo, ker se razumejo, so priljubljeni v razredu, imajo pozitiven odnos do ljudi, ki jih obkrožajo in so »cool«.

Hipotezo sem delno ovrgla, saj sem ugotovila, da se zaradi vrstniškega nasilja določa posameznikov status glede na priljubljenost, finančno stanje družine, odnos do stvari, posameznikove modne smernice, itd. Hipotezo sem delno ovrgla, saj posameznikov status ne bo odločal o tem ali boš popularen ali ne, ker se to razvije sčasoma.

HIPOTEZA 2

Učenci, ki so v razredu med seboj povezani in sodelujejo v aktivnostih, posledično zavračajo misli o nasilju, so manj nasilni in so na nasilje manj pozorni.

Hipoteza sem ovrgla. Ko sem prebirala mnenja učiteljev sem sklenila, da so učenci, ki se vključujejo v različne aktivnosti, posledično tudi bolj pozorni na dejavnosti, ki jih obkrožajo, na vrstniško nasilje in konflikte ter te skušajo preprečiti.

HIPOTEZA 3

Učenci menijo, da učitelji velikokrat ne opazijo vrstniškega nasilja.

Hipotezo sem ovrgla. Medtem ko sem analizirala anketni vprašalnik, sem ugotovila, da večina učencev meni, da učitelji opazijo vrstniško nasilje in nanj reagirajo.

HIPOTEZA 4

Učitelji reagirajo na vrstniško nasilje, skušajo rešiti konflikte in spodbujajo otroke (učence) k rešitvam. Hipotezo sem delno potrdila. Učitelji reagirajo na nasilje s pogovori, mediacijo in ustreznimi ukrepi, vendar po mnenju anketirancev (učencev), učitelji pogosto po nepotrebnom povzdignejo glas.

HIPOTEZA 5

Vrstniško nasilje tako verbalno, fizično, ekonomsko, spolno in psihično je vsakdanjik v naših osnovnih šolah.

Hipotezo sem potrdila. Učenci in učitelji pogosto opažajo vrstniško nasilje v šoli. Zgodilo se je, da so nekateri sami izkusili nasilje. Med analizo anketnega vprašalnika sem ugotovila, da se po mnenju anketirancev najpogosteje pojavljata verbalno in fizično nasilje.

HIPOTEZA 6

Učitelji verjamajo, da je večina učencev neodgovornih in kreativnih.

Hipotezo sem delno potrdila. Po mnenju anketiranih učiteljev so učenci najpogosteje odgovorni. Učiteljem se zdijo prav tako kreativni, kar me je zelo presenetilo, saj sem pričakovala, da bo več kot polovica anketiranih učiteljev mnenja, da so učenci, s katerimi sodelujejo, neodgovorni.

6. DRUŽBENA ODGOVORNOST

Družbeno odgovornost razumem kot širjenje in deljenje novih spoznanj z drugimi. S pomočjo raziskovalne naloge sem želela nova spoznanja deliti s sovrstniki.

Zdravi, veseli, iskreni in ljubeči medsebojni odnosi so pomembni za razvoj vsakega otroka. Z njimi vstopimo v nov svet, naučimo se novih stvari. Medsebojni odnosi nas zmeraj obkrožajo in vodijo. Tema, ki sem jo raziskovala, je pomembna, saj raziskuje medsebojne odnose, ki se jih učimo od rojstva do konca življenja. Z nalogo sem želela prikazati dejansko stanje in osveščati mlade o pomenu medsebojnih odnosov. Z osveščanjem in učenjem osebnostno rastemo. Osebnostna rast, znanje in ideje nam omogočajo razmišljanje o odpravljanju vzrokov nasilja, ki bi ga lahko v prihodnosti zmanjšali.

7. SKLEP

Z izsledki anketnih vprašalnikov lahko sklepam, da se učenci in učitelji večinoma obnašajo pravilno oziroma ustrezno v šoli.

Učenci in učitelji se zavedajo svojih dolžnosti. Medtem ko jih učitelji redno izpolnjujejo, se jih učenci zavedajo, ampak jih včasih ne izpolnjujejo. Vrstniško nasilje je vsakdanjik v šolah. Žrtve zaradi njega trpijo, kar lahko posledično zmanjša uspeh učenca.

Lastni problemi učencev so velikokrat vzrok nasilja. Nasilneži se znebijo frustracij z izvajanjem nasilja. Pogosto prihaja do nasilja zaradi posameznikove želje, da bi se dokazal.

Prepričana sem, da bi mediacija in pogovori pri razrednih urah vodili do srečnejšega »lajfa« na šoli.

8. VIRI IN LITERATURA

1. Dostopno na:
http://www.ljudmila.org/subkulturniazil/front/img/admin/file/frontier/Kosir_Katja_-_Socialni_odnosti_v_soli.pdf 28. 12. 2018
2. Dostopno na: https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2015/05/O%C5%A0_Sociologija_Medosebnii_odnosti_in_priljubljenost.pdf 28. 12. 2018
3. SSKJ, 1998, 156
4. Dostopno na: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2004-01-3333?sop=2004-01-3333> 5. 1. 2019
5. Dostopno na: <http://osfpmaribor.splet.arnes.si/interni-akti/> 5. 1. 2019
6. SSKJ, 1998, 624
7. Dostopno na: <http://www.e-tom.si/teme/nasilje/fizicno-nasilje> 6. 2. 2019
8. Dostopno na: https://studentski.net/gradivo/umb_pef_rp1_ped_sem_oblike_nasilja_01 9. 2. 2019
9. Zloković J.; Dečman Dobrnjič O., Zaprte oči ne vidijo zla: trpinčenje, zanemarjanje in spolna zloraba otrok, 2007, Ljubljana, Mladinska knjiiga str. 187
10. Bogdan Žorž. Pisma mojim mladim prijateljem. 2009. Ognjišče: Koper
11. Dostopno na: <https://www.drustvo-dnk.si/o-nasilju/spolno-nasilje/33> 6. 2. 2019
12. Dostopno na: <http://pefprints.pef.uni-lj.si/1948/1/Naloga.pdf> 9. 2. 2019

9. VIRI SLIK:

Slika 1: Dostopno na:

https://www.google.com/search?client=firefox-b-ab&biw=1366&bih=693&tbo=isch&sa=1&ei=bdM8XKeYNIWYlwSO-KtQ&q=student_in_class_jpg&oq=student_in_class_jpg&gs_l=img.3...55429.65997..66379...0.0..0.117.1889.17j3.....0....1..gws-wiz-img.....0..0j0i67j0i30j0i8i30.VHTjzP8gukY#imgrc=l-G1WpUd-GJOxM: 14. 1. 2019

Slika 2: Dostopno na:

https://www.google.com/search?q=medsebojni+odnosti+v+slu%C5%BEbi&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjjqw-uh8-3fAhVMXhoKHW3bAs4Q_AUIDigB&biw=1366&bih=693#imgrc=4jEq1KRsGr93NM: 1. 12. 2018

Slika 3: Dostopno na:

https://www.google.com/search?q=get+more+tag+your+friends+pics+at+www.facebookcraze.com&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjyirqq9O3fAhUDgRoKHYAoAckQ_AUIDigB&biw=1366&bih=693#imgrc=1U7ZL0qoTosJQM: 2. 12. 2018

Slika 4: Dostopno na:

https://www.google.com/search?q=u%C4%8Denci&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiir6rF9O3fAhVFzhKHfuPAOUQ_AUIDigB&biw=1366&bih=693#imgrc=RJ50UoKS_eJOvM: 20. 12. 2018

Slika 5: Dostopno na:

https://www.google.com/search?client=firefox-b-ab&biw=1366&bih=693&tbo=isch&sa=1&ei=SNY8XL7BA4y2afGOoeAN&q=odnos+u%C4%8Denec+u%C4%8Ditelj&oq=odnos+u%C4%8Denec+u%C4%8Ditelj&gs_l=img.3...7332.17586..17823...3.0..0.132.2181.18j5.....0....1..gws-wiz-

img.....0..0j0i30j0i5i30j0i24j0i8i30.W44rKFyuXNw#imgrc=kSMPer7VoqGDLM: 20. 12. 2018

Slika 6: Dostopno na:

https://www.google.com/search?safe=active&client=firefox-b-d&tbo=isch&q=dol%C5%BEenost+u%C4%8Ditelja&chips=q:dol%C5%BEenost+u%C4%8Ditelja,online_chips:dan+u%C4%8Diteljev&sa=X&ved=0ahUKEwi_woGt66bgAhXKyKQKHerABpMQ4lYIJygA&biw=1024&bih=654&dpr=1#imgrc=L-Alq0feBkRK0M: 10. 2. 2019

Slika 7: Dostopno na:

https://www.google.com/search?q=pretepanje&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwinj6PZ5pjgAhVEXhoKHfNXCe4Q_AUIDigB&biw=1366&bih=693#imgdii=qtjBdRzmozPVeM:&imgrc=EmbU2rjYufPGIM: 10. 2. 2019

10. PRILOGE

10.1 Priloga 1: Anketni vprašalnik za učence

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljen/a,

sem učenka OŠ, in to leto sem se odločila narediti raziskovalno nalogo z naslovom Lajf v šoli. Namen raziskave je ugotoviti, kako se učenci in učitelji soočajo s svojimi dolžnostmi in vrstniškim nasiljem ter kakšne so njihove reakcije. Tvoje sodelovanje je za raziskavo pomembno, saj mi omogoča vpogled v življenje učencev.

Za anketo, ta je seveda anonimna, boš potreboval/a približno 7 minut. Odgovori in zbrani podatki bodo obravnavani strogo zaupno in analizirani na splošno (in ne na ravni odgovorov posameznika) ter izključno za to raziskovalno nalogo.

Za sodelovanje se ti prijazno zahvaljujem.

Obkroži, kateri spol si:

M Ž

1. Se ti zdi, da se tvoj razred dobro razume z učitelji?

DA   VEČINOMA   NE   VEČINOMA   NE

2. Se razumeš z učitelji, ki te učijo?

DA   NE

3. Zakaj je temu tako?

---

4. Ali je tvoj razred uspešen pri opravljanju razrednih dolžnosti (učenje, sodelovanje, upoštevanje hišnega/ šolskega reda, ...)?

DA   VČASIH   NE

5. Ali meniš, da se dobro vključuješ v aktivnosti razreda (projekti, delo v skupini/paru...), ki ga obiskuješ?

DA   NE

6. Si priljubljen/a v razredu?

DA   NE   NE VEM

7. Razloži, zakaj je temu tako:

---

8. Je vrstniško nasilje pogosto v tvojem razredu?

DA   NE   VČASIH

9. Ali si že kdaj doživel/a nasilje s strani sošolcev?

DA   NE

10. Če si odgovoril/a z DA, razloži, kašno je bilo to nasilje oziroma, kaj se ti je dogajalo.

---

11. Kakšne vrste nasilja najpogosteje opažaš?

VERBALNO FIZIČNO   SPOLNO   EKONOMSKO

12. Kako reagiraš, ko se srečaš z vrstniškim nasiljem?

---

13. Ali učitelji opazijo to nasilje?

DA   NE

14. Kako učitelji reagirajo na nasilje?

---

15. Ali učitelji ustrezno pomagajo žrtvi?

DA   NE

16. Prosim, utemelji svoj odgovor.

10.2 Priloga 2: Anketni vprašalnik za učitelje

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni,

sem učenka OŠ, in to leto sem se odločila narediti raziskovalno nalogu z naslovom Lajf v šoli. Namen raziskave je ugotoviti, kako se učenci in učitelji soočajo s svojimi dolžnostmi in vrstniškim nasiljem ter kakšne so njihove reakcije. Vaše sodelovanje je za raziskavo pomembno, saj mi omogoča vpogled v učiteljevo mnenje.

Za anketo, ta je seveda anonimna, boste potrebovali približno 7 minut. Odgovori in zbrani podatki bodo obravnavani strogo zaupno in analizirani na splošno (in ne na ravni odgovorov posameznika) ter izključno za to raziskovalno nalogu.

Za sodelovanje se vam prijazno zahvaljujem.

1. Kako pogosto se učenci vključujejo v učne aktivnosti (projekti, delo v skupini/ paru...), ki potekajo v razredu? (Prosim, ustrezno obkrožite.)

VSAK DAN   3X TEDENSKO   NIKOLI

2. Glede na odgovor, prosim, razložite, kakšna se vam zdi stopnja socializacije otrok.

---

3. Se vam zdi, da so otroci, ki se bolj vključujejo v aktivnosti, manj pozorni na nasilje med vrstniki?

DA   NE

4. Prosim, utemeljite vaš odgovor.

---

5. Ali opazite vrstniško nasilje v razredu? (Prosim, ustrezno obkrožite.)

DA   NE

6. Če ste odgovorili z DA, prosim, razložite, zakaj po vašem mnenju prihaja do nasilja.

---

7. Kakšne vrste nasilja najpogosteje opažate?

---

8. Kako reagirate, ko se soočite z vrstniškim nasiljem?

---

9. Kakšna se vam zdi večina učencev, s katerimi sodelujete glede na stopnjo starosti.
(Prosim, ustrezno obkrožite največ tri odgovore.)

ODGOVORNI   NEODGOVORNI   KREATIVNI

NEIZVIRNI   NASILNI